

Kadir Yildirim, hoofd communicatie politie Twente

Van junior voorlichter bij de gemeente Deventer tot hoofd communicatie bij de politie Twente – Kadir Yildirim (46) is alleszins tevreden over zijn carrière. Onderaan de ladder is hij begonnen met publieksvoorlichting en assisteren bij de communicatie rond gemeenteraadsverkiezingen. Hij hielp onder andere bij een campagne die de omvangrijke Turkse gemeenschap in Deventer naar de stembus moest krijgen. Niet dat hij om zijn Turkse connecties was aangenomen. 'Dan had ik onmiddellijk gezegd: we nemen nu afscheid.'

Yildirim wil beoordeeld worden op zijn vakmanschap, niet op zijn culturele achtergrond. Tot nog toe heeft hij daarover geen klagen. In Deventer werd hem al gauw de communicatie rond grote bouwprojecten toevertrouwd. Na zeven jaar waagde hij de sprong naar de gemeente Zwolle, als communicatieadviseur van de wethouder van stadsvernieuwing, die net de eerste paal had geslagen voor de reusachtige Vinexwijk Stadshagen. Qua communicatie een megaklus.

Drie jaar later, Yildirim was 32, lonkte een leidinggevende functie: plaatsvervangend hoofd communicatie bij de politie Twente. Inmiddels is hij daar eerste man. Yildirim, die als jongetje van 7 naar Nederland kwam, heeft in zijn loopbaan, zegt hij, eigenlijk alleen maar voordeel gehad van het feit dat hij wortelt in twee culturen. Het levert hem een bredere focus op. 'Het is belangrijk dat je vanuit diverse invalshoeken naar de zaken kijkt waarover je woordvoering doet. We hebben nu een vacature, daarvoor zoek ik een journalist. Die heeft een andere blik dan iemand met een politie- of algemene communicatieachtergrond. Zulke medewerkers hebben we al.'

‘Je krijgt het niet cadeau’

We kenden ze vooral als migrantenvoorlichter, maar inmiddels bekleden ze links en rechts hoge corporate posities. De weg ernaartoe is voor allochtone communicatieprofessionals alleen nog geen makkelijke. ‘Het feit dat ik er anders uitzie, zet mij bij voorbaat op drie stappen achterstand.’

door Sjak Jansen
fotografie Mark van der Zouw

Maart 2012
Blad-Communicatie

Aan het Bankplein in het hart van Den Haag leidt hij tegenwoordig zijn eigen communicatiebureau Tuhuteru en Partners, dat bedrijven onder andere helpt bij de ontwikkeling van een meer cultureel diverse organisatie. Dat thema hield Rocky Tuhuteru ook al bezig toen hij nog bij de radio werkte. ‘Nederland is een multiculturele samenleving, maar in het personeelsbeleid van de omroep vind je daar weinig van terug’, verzuchtte hij meer dan eens.

In de communicatiewereld hangt de vlag er niet heel veel beter bij. Tuhuteru is nu echter veel minder bezorgd. Op de opleidingen is al meer kleur. Tegelijkertijd merkt hij dat steeds meer bedrijven en instellingen de meerwaarde van divers samengestelde teams beginnen te ontdekken. Waar nog bij komt dat er qua capabiliteit nauwelijks verschillen meer zijn. ‘Uiteindelijk kan men niet om ons heen’, zegt Tuhuteru. Het probleem van te weinig kleur in de communicatiebranche lost zich volgens hem vanzelf op.

Voor beroepsvereniging Logeion is het zelfs geen issue. ‘Wij krijgen geen signalen van allochtonen dat wij beleid moeten maken om die achterstand op te heffen’, zegt directeur Clarisse Buma. ‘De afgelopen twintig jaar is er een enorme instroom geweest van vrouwen in het vak, óók zonder dat we er beleid op hebben gemaakt. Wij houden niet bij wie allochtoon is, hebben ook geen in-

zicht of zij stuiten op specifieke barrières. We hebben juist de indruk dat steeds meer jonge allochtonen instromen. Naarmate zij zichtbaarder worden, en dat is een kwestie van tijd, verandert het beeld vanzelf.’

Geen zaterdagbaantje

Vooraf bij de overheid werken steeds meer allochtone communicatieprofessionals. Bij de deelraden van Amsterdam, maar ook bij andere grote gemeenten. In Delft is Faouzzia Zaghoud woordvoerder van GroenLinks-wethouder Saskia Bolten. Op zich niets vreemds aan, ware het niet dat Zaghoud een hoofddoek draagt. ‘Het feit dat ik er anders uitzie, zet mij bij voorbaat op drie stappen achterstand. Maar die haal ik meteen in wanneer ik begin te praten. Zodra men hoort dat ik heel goed Nederlands spreek, een open persoonlijkheid ben en sociaal in het leven sta, is mijn hoofddoek geen punt van aandacht meer. Dan ben ik gewoon Faouzzia de communicatieprofessional.’

‘Je moet je drie keer bewijzen als je van andere etnische komaf bent’, beaamt Nabil Ou-Aissa, woordvoerder van de KNVB en voormalig karate-international. De vele negatieve berichten in de media over Marokkanen helpen ook niet, bekend hij. Het was dé reden waarom hij als tiener geen zaterdagbaantje kreeg bij Albert Heijn. ‘Het zij zo. Aanvaard dat als een gegeven, zet je schouders eronder en ga ervoor. Besef dat je als product van

twee culturen extra kwaliteiten hebt en zet die in. Ik kom uit de keiharde wereld van de topsport. Daar telt alleen de nummer één.'

Cv op een T-shirt

'Je krijgt het zeker niet cadeau', vertelt Brahim El Moussaoui, communicatieadviseur bij de KRO. Hij is zich daarvan bewust sinds hij op de hbo-opleiding Communicatie te horen kreeg dat werkgevers voor hem in de rij zouden staan. Dat bleek niet zo te zijn. Uiteindelijk wist hij bij de NCRV binnen te komen, maar daar was wel een creatieve oplossing voor nodig. El Moussaoui – die later voor de gemeente Amsterdam ging werken en onlangs terugkeerde op Hilversumse bodem, bij de KRO – liet zijn curriculum vitae op een T-shirt drukken en deed er

een notitie bij met de tekst: 'Deze baan is mij op het lijf geschreven'. 'Bel op voordat je solliciteert, dat kan ook helpen', oppert

hij. 'Met alleen een brief ben je onzichtbaar en één van de vele tientallen zo niet honderden reflectanten.'

El Moussaoui legde een lange weg af, die 25 jaar geleden begon op de lagere technische school, afdeling elektrotechniek. Na die opleiding ging hij terug naar Marokko en bleef daar twee jaar, want hij had niet het gevoel dat Nederland heel erg op hem zat te wachten. Inmiddels weet hij beter: 'Er worden genoeg kansen geboden, maar je moet ze wél grijpen. Ga uit van je eigen talent en laat je niet ontmoedigen door wat de PVV allemaal roept. Zodra je daar in gaat geloven, heeft dat effect op je mindset en straalt je dat ook uit. Ik maak het bij tijd en wijle ook nog mee hoor, dat ik gecompliceerder word omdat ik zo goed Nederlands spreek. Dat suggereert dat het merendeel van ons de taal níet spreekt, of met een hevig straataccent. Die vooroordelen zijn er. Stap daar overheen en richt je blik vooruit.'

Cultuurverandering nodig

Het feit dat ze geworteld zijn in twee culturen geeft allochtone communicatieprofessionals een extra kwaliteit, meent Maria Harmsen, voorzitter van Cover, de vereniging van communicatieprofessionals bij wooncorporaties. 'Doelgroepen worden makkelijker en doeltreffender bereikt.' Harmsen is zelf hoofd communicatie bij corporatie Woonstede in Ede. 'Wij gingen onze mailings digitaliseren. Wat we niet wisten, is dat post in een officiële envelop met logo voor allochtonen extra waarde heeft. Veel meer dan een e-mail. Gelukkig hebben we dat snel kunnen aanpassen.'

Veel afdelingen communicatie hebben moeite om te gaan met de diversiteit in de samenleving en huren daarvoor allochtone collega's in. Die kennen de doelgroepen en spreken hun talen. El Moussaoui schudt er zijn hoofd bij. Als dat de invulling van zijn taak zou zijn, is dat veel te beperkt. Bij de KRO houdt hij zich voornamelijk bezig met de communicatie rond nieuwe radio- en tv-programma's. 'Ik ben dus géén portal voor de Arabische ge-

meenschap', zegt hij met nadruk. 'Ik ben door al mijn werkgevers op mijn talent aangenomen, niet op mijn culturele achtergrond.'

El Moussaoui vertolkt het gevoel van veel allochtone communicatieprofessionals. Hayat Eltalhawi (woordvoerder van minister Henk Kamp), Youssef Eddini (hoofd communicatie NOS) en Rudy Lion Sjin Tjoe (senior expert bij Bex Communicatie) willen om die reden ook niet aan dit artikel meewerken. 'Zij zijn allemaal gekwalificeerd op hun vakgebied', zegt Tuhuteru. 'Dat ze ook nog een kleurtje hebben, daar hoeven ze niet op aangesproken te worden. Maar dat gebeurt wel. Voor veel organisaties geldt dat daar eerst een cultuurverandering moet plaatsvinden voordat zij klaar zijn voor divers samengestelde teams.'

Tolken aan de balie

Het kan niet zo zijn dat de communicatieprofessional naar de receptie wordt geroepen om even te komen tolken, omdat een gebrekkig Nederlands sprekende Turk zich aan de balie heeft gevoegd. 'Ik heb dat zien gebeuren', zegt Giovanni Massaro, projectmanager bij de stichting Mira Media die zich beijvert voor meer etnisch culturele diversiteit. De communicatieprofessional in kwestie weigerde te voldoen aan het verzoek. 'Niet omdat hij zich daar te goed voor voelde, maar omdat de baliemedewerkster wegliep voor haar verantwoordelijkheid.'

Massaro heeft al 25 jaar omgang met allochtone communicatieadviseurs. Eerst waren dat de migrantenvoorlichters, over wie werd gezegd dat ze hun baantje louter hadden omdat ze migrant waren en niet omdat ze deskundig zouden zijn. Geleidelijk aan zijn daar communicatieprofessionals van de opleidingen voor in de plaats gekomen. 'Tweede- en derdegeneratieallochtonen, stevig in de Nederlandse samenleving geworteld en uitstekend op de hoogste van de studie- en carrièremogelijkheden die hier zijn.' Assertief ook, is Massaro's indruk. 'Mijn taxatie is dat ze door al het PVV-gedoe alleen maar worden geprikkeld. Ze beseffen heel goed dat ze net zo hard hebben gewerkt als hun andere studiegenoten en op geen enkele manier voor hen onderdoen. Het veronderstelde gebrek aan zelfbewustzijn regelt zich vanzelf.'

Najwa Lamnadi, communicatieadviseur bij het Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders, herkent het eventuele wankelmoedige vooral bij oudere generaties. Deels komt dat voort, denkt ze, uit gebrek aan steun van ouders bij de studiekeuze en bij solliciteren. 'Omdat ze daar zelf niet in thuis waren. De tweede en derde generatie bemoeien zich er veel intensiever mee. Dan stap je met veel meer overtuiging in dit beroep.'

Bij El Moussaoui stimuleerde zijn mentor op de meo hem een studie communicatie te gaan volgen. Ou-Aissa werd door zijn 'verkoedigingsdrang' ernaartoe gedreven. Hij heeft een moeilijk uitspreekbare naam. Draagt die niet bij aan de 'drie stappen achterstand'? 'Nee', zegt de KNVB-perschef. 'Juist omdat mijn naam zo ingewikkeld lijkt, wordt hij altijd keurig gespeld. Dat kunnen veel van mijn Hollandse collega's niet zeggen. De ene keer schrijft men *Van de*, de andere keer *Van der* en dan weer *Van den*. Daar heb ik geen last van.'

'Ga uit van je eigen talent en laat je niet ontmoedigen door wat de PVV allemaal roept'

Faouzzia Zaghdoud, woordvoerder gemeente Delft

Op de meeste dagen is ze nóg bleker dan de bleekste autochtone Nederlander, zegt ze vol zelfspot. Toch is er bij een eerste kennismaking altijd die blik op haar hoofddoek. Immer een ongemakkelijk moment. Maar Faouzzia Zaghdoud (31) heft dat op door onmiddellijk van wal te steken. 'Kom er goed mee binnen, dan ben je binnen', zegt ze. En er goed mee binnen komen, mag geen probleem zijn. 'Daarvoor ben je communicatiespecialist.'

Persoonlijk contact is in haar werk haar belangrijkste instrument. 'Dan voelen mensen jou. Laat zien wat in je zit. Anders blijft de deur op een kier. Zorg dat je opvalt.' Drie jaar was ze communicatieadviseur bij de gemeente Amersfoort, daarna drie jaar bij de gemeente Amsterdam. Nu is ze bijna drie jaar werkzaam bij de gemeente Delft als woordvoerder van Saskia Bolten, wethouder van Participatie. Meer dan in haar eerdere banen moet Zaghdoud in de belevingswereld van de mensen in de wijken stappen; communiceren met een multicultureel publiek. 'Hoe ik dat doe? Door empathie te tonen, maar ook zeker van mezelf te zijn en positief gebruik te maken van mijn anders-zijn.' Naast haar werk runt Zaghdoud een eigen communicatiebureau dat daar trainingen in geeft. 'Als je weet wat voor impact jouw binnenkomst en de daarbij gaande presentatie heeft, heb je de halve wereld al in je broekzak.'

Nabil Ou-Aissa, woordvoerder KNVB

In het karatewereldje kent iedereen Nabil Ou-Aissa (29). Hij zat tien jaar in het nationale team en runt in Ede en Amsterdam eigen karatescholen, naast zijn werk als woordvoerder van de KNVB en daarvoor de Amsterdamse politie. Daar kwam hij overigens binnen als arbeidsmarktdeskundige. Hij moest op beurzen andere mensen met een kleurtje voor het politievak interesseren, maar zei wel meteen: ik wil naar Voorlichting. 'Als man van twee culturen weet ik hoe belangrijk het is als de politie contact weet te maken met alle doelgroepen binnen de samenleving, dus óók met de Marokkaanse slager die informatie heeft over een misdrijf maar niet gauw uit zichzelf de politie zal bellen.' Het leek Ou-Aissa waardevol een verbindingsschakel te kunnen zijn en aldus mogelijk te maken dat de multiculturele samenleving zich met de politie kon identificeren, want hij was het bewijs dat ook mensen met hún bloed daar deel van waren. Wat dat betreft kon Ou-Aissa niet vaak genoeg voor de camera's van *Opsporing Verzocht* en *Hart van Nederland* verschijnen.

De pet past hem nog steeds, maar hij draagt hem niet meer sinds hij in mei vorig jaar met de KNVB in gesprek raakte. Ou-Aissa besloot de overstap te maken naar de Zeister bossen en doet nu de woordvoering over de Eredivisie en de Jupiler League. Daarnaast is hij perschef van zeven nationale teams waaronder het Nederlands vrouwenelftal. 'Het is goed als je je kwaliteiten zo breed mogelijk inzet', zegt hij. In hoeverre klopt bij de KNVB zijn Marokkaanse hart? Minder, blijkt. 'Als er een interland is in Marokko, ga ik niet mee als tolk van het elftal. Dat is mijn taak niet, daar zijn andere mensen goed in. Het moet om mijn vakmanschap gaan. Dat ik ook Arabisch spreek is bijzaak.'